

Nummer 105, mei 2020

**Afdeling
Veendam-
Wildervank-
v.h. Menterwolde**

Verschijnt 10 keer per jaar

Oplage: 160

Redactie-adres: Prins Bernhardlaan 56 - 120, 9641 LW Veendam

Bestuur afdeling Veendam-Wildervank-v.h. Menterwolde

- Voorzitter** S. Smid-v.d. Velde
Lindenlaan 9, 9651 BG Meeden
Tel. 0598-630810, e-mail: willemensjoukje@ziggo.nl
- Secretaris** K. v.d. Veen
Prins Bernhardlaan 56 - 120, 9641 LW Veendam
Tel. 0598-612679, e-mail: kvdveen1@netvisit.nl
- Nieuwsbrief** K. van der Veen, waarnemend
- Penning-
meester:** A.G. Volders (vanaf 1 februari 2020)
Hendrik Werkmanhof 5, 9646 DE Veendam.
Tel. 0598-624378, e-mail: avolders@netvisit.nl
Bankrekening: NL47RABO 0140350934 t.n.v PCOB
- Webmaster** J. Haan van DaMedia
- Leden-
administratie** B. Lohof
Burg. Bosscherstraat 66, 9641 NJ Veendam
Tel. 0598-619138, e-mail: pcob9641@gmail.com
- Doppenactie** Bé Lohof - waarnemend coördinator
- Leden** N. Levenga,
Ds. Van Petegemstraat 7, 9645 NV te Veendam.
Tel. 0598-619077, e-mail: famlevenga@netvisit.nl
- E. Schmaal
Rietgors 1-02, 9648 DM Wildervank
Tel. 0598-624537, e-mail: eschmaalgzn@icloud.com
- best.lid SSPV.** C. Truin-Folkerts
namens PCOB Molenstreek 11 - 35, 9641 HA Veendam
tel. 0598-452838, e-mail: corriefokke@me.com
- Internet**
<https://www.pcob.nl/uw-afdeling/veendam-wildervank-menterw>
- Rijbewijs-
keuring** Dhr. Wong, kosten € 50,-
Veendam (komt thuis). Tel. 0598-619252

Mededelingen van het bestuur:

*Op het moment dat ik deze Nieuwsbrief klaar maak, speelt de corona-crisis nog volop in ons land en daarbuiten. We hebben er allemaal mee te maken en worden er min of meer door beperkt in onze bewegingsvrijheid. En het geeft een onbepaald gevoel van onzekerheid Een kaart van een goed doel(Cordaid) sprak mij aan Die luidt als volgt:

“Hoop is een lichtje in je hart, dat vandaag moed geeft en morgen kracht”
In deze Nieuwsbrief vindt u een passend gedicht over deze tijden van onze voorzitter en ook een lezenswaardige bijdrage van Corrie Truin.

*Na het verhaal van de joodse mevrouw EW in de februari Nieuwsbrief en het verhaal van de heer J.G.(Joop) Brinkman , Duurswold 3 in Veendam in de maart Nieuwsbrief , in april een verhaal van oud-bestuurslid Henk van Eden en lid de heer Jaap Medema. In deze en volgende Nieuwsbrieven volgt een verslag uit het dagboek van de vader van ons lid de heer De Groot, Continentenlaan. En ons oudste lid Titia Oorburg stuurde een interessant verhaal van haar zus Jantje die in april 1945 telefoniste was op het PTT.kantoor in Veendam.

*Contributie 2020: het bestuur stelt een kleine verhoging van de contributie voor: € 35—voor alleenstaanden en € 58, - voor echtparen. Op de ledenvergadering van 21 november is dit door de leden unaniem akkoord bevonden.

Voor 2020 is de inning via automatische incasso in 2 keer. Tijdstippen: 2e helft van januari en van juni Wie het zelf overmaakt : graag voor 1 februari .

*Doppenactie: Dank zij de inzet van ons bestuurslid Bé Lohof draait de actie nu weer op volle toeren.

Als u dat wilt, kunt u zich ook aanmelden voor de landelijke nieuwsbrief via : www.kbo-pcob.nl/nieuwsbrieven. Onderwerpen zijn b.v. : eenzaamheid, woonzorg voor ouderen, koopkrachtdaling gepensioneerden, valpreventie enz.

Vanaf 28 juni 2019 is het **nieuwe adres van de landelijke KBO –PCOB : Seniorenorganisatie KBO – PCOB, Ringwade 67, 3439 LM te Nieuwegein.**

De telefoonnummers blijven ongewijzigd. Algemene nummer: 030 – 3400 600 e-mail: info@kbo-pcob.nl

Op 27 november 2019 is een belangrijk stuk voor alle leden uitgekomen: Ledenraad PCOB besluit: Aan de slag met KBO - PCOB vernieuwt. Het komt zeker ook in ons bestuur en ledenvergadering aan de orde. U kunt het alvast lezen via internet.

Oproep: Het bestuur blijft de oproep doen voor nieuwe bestuursleden. U kunt zich aanmelden bij het bestuur. Of ga eerst eens een gesprek aan.

Samenwerking met de plaatselijke kbo afdeling Veendam.

Op de gezamenlijke bestuursvergadering in april 2019 is besloten dat we onderlinge berichten zoals onze Nieuwsbrief en mededelingen van de kbo afdeling gaan uitwisselen. Dus kennis nemen van elkaars activiteiten. Wij houden u ook op de hoogte van de verdergaande samenwerking.

KARS POTZE
MANNENMODE

**Voor elke gelegenheid passende kleding.
Een broek van Meyer met een
strijkvrij overhemd van Olymp
voor een ontspannen dagje uit?**

**Bij Kars Potze mannenmode
slaagt u altijd!**

Kerkstraat 35 • Veendam • www.karspotze.nl

Uw ledenpas

Als het goed is heeft ook u een ledenpas in huis. Misschien gebruikt u die pas vaak en veel. Maar misschien blijft hij liggen waar die ligt. Daarom even aandacht voor de ledenpas.

Met de ledenpas heeft u recht op allerlei leuke en interessante voordelen. Op vertoon van uw pas met uw lidnummer krijgt u korting bij onder meer:

- a. 10% korting op de maaltijdprijs bij Apetito maaltijdservice.
De maaltijden worden bij u thuis afgeleverd. Tel. 0800-023 29 75 of www.apetito.nl/kbo-pcob
- b. Voordelig naar het Spoorwegmuseum. Met 40% korting
Kosten: € 15,- voor entree +koffie en gebak. Elke dinsdag is het plusdag met een nostalgisch programma en gratis rondleidingen.
Tel. 030-230 62 06 of www.spoorwegmuseum.nl
- c. Zilveren Kruis. Als kbo of pcob lid ontvangt u korting op de basisverzekering en korting op alle aanvullende, inclusief tandarts, verzekeringen. Tel. 071-751 00 56
- d. Pro Life is de christelijke zorgverzekeraar van Nederland. U ontvangt korting op de basis en aanvullende verzekeringen. Tel. 0800-7765433.
- e. Voor vragen over wonen, zorg, welzijn en gezondheid kunt u bellen naar de servicetelefoon van de kbo-pcob Tel. 030-3400 655
Van maandag tot en met donderdag van 10 tot 13 uur.

Voor pensioen en juridische vragen belt u op woensdag- en donderdagmiddag van 13 tot 15 uur hetzelfde nummer.

- f. Kijk ook op: www.kbo-pcob.nl/voordeel voor een overzicht van alle voordelen. En in de maandelijkse Magazine staan soms ook actuele aanbiedingen.

*Schrijft u liever een brief, het postadres is : zie boven.

*Telefonisch kan ook via het algemene nummer: 030-3400 600.

Geeft de ledenpas ook voordeel in Veendam en omgeving?

Ja bijvoorbeeld bij: Gerard Bloemenkas en zwembad Tropiqua.

Financien /jaarcijfers 2019

Door de problemen vanwege het coronavirus zijn de ledenvergaderingen van maart en april afgelast. Voor de ledenjaarvergadering op 19 maart 2020 stond gepland dat het bestuur het jaarresultaat 2019 zou toelichten. In overleg met het bestuur is afgesproken dat we de jaarcijfers gaan meenemen in de Nieuwsbrief van mei om u te informeren.

Zoals u weet is B. Huisman in december 2018 gestopt als penningmeester en heeft ondergetekende het in januari 2019 overgenomen. Het was even weer uitzoeken hoe alles weer verwerkt moest worden maar het is gelukt. Heel mooi dat het resultaat binnen de begroting is uitgekomen.

Hieronder de eindcijfers van de exploitatierekening PCOB Veendam-Wildervank – v.h. Menterwolde 2019.

De cijfers :

Begroting 2019 Verlies van : 149,00 Euro

Werkelijke cijfers :

Inkomsten   2019   € 11.303,72

Uitgaven   2019   € 11.624,86

Verlies van ----- € 21,14 Verlies van : 21,14 Euro

Conclusie : We hebben een beter resultaat geboekt dan begroot. De jaarcijfers zijn uitvoerig besproken in de bestuursvergadering van 14 januari 2020. Het bestuur heeft ingestemd met de jaarcijfers 2019. Op 28 februari 2020 hebben de heren P. de Boer en B. Venema kascontrole gedaan. Beide heren hebben geen onregelmatigheden geconstateerd en hebben bestuur en leden geadviseerd decharge te verlenen voor het gevoerde beleid over het jaar 2019.

Omdat er in de eerste helft van 2020 geen ledenvergaderingen meer zijn willen we u toch de financiële situatie meedelen. Wilt u als lid inzage in de jaarcijfers 2019 dan kunt u die inzien tot en met 31 mei 2020. U kunt dan een afspraak maken met Nanno Levenga (penningmeester ad interim 2019)
Telefoon : 0598 – 61 90 77

Het begin van maart staat alom bekend als het verplicht voldoen aan de uitnodiging van de overheid om belastingaangifte te doen. Vooral mensen met een eigen huis of anderszins vermogend worden hiertoe opgeroepen. Een groot deel van de bevolking heeft deze verplichting niet.

Belastingaangifte doen is niet hetzelfde als belasting betalen. Met name als je een hypotheek hebt op je eigen woning, (hoge) ziektekosten, of giftenaftrek levert dat vaak een belastingteruggaaf op. Vooral de laatste jaren blijkt dat een behoorlijk deel van de (oudere) bevolking met een klein aanvullend pensioen geen aangifteplicht heeft maar toch belastinggeld laat liggen. Dit wordt vooral veroorzaakt doordat de heffingskortingen die de belastingdienst verrekent met de te betalen belasting vaak niet verzilverd kan worden. Het gevolg is dat de teveel ingehouden loonheffing terugontvangen kan worden.

Een proefberekening voor belastingteruggaaf is simpel gemaakt en heeft verder geen consequenties, mocht blijken dat het in uw individuele geval niet opgaat.

Namens de PCOB moedigen wij u hierbij aan om de mogelijkheid dit voor u te onderzoeken.

Wanneer dit leidt tot een belastingteruggave kunnen wij dit verder voor u afhandelen. Als het niet leidt tot teruggave dan hebben wij het in elk geval voor u geprobeerd.

Namens de PCOB Veendam-Wildervank-vh. Menterwolde :

Albert Volders en Nanno Levenga.

(telefoonnummer : zie voorin bij bestuurssamenstelling)

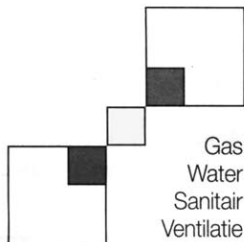
Voor vervoer kunt u bellen:

Fam. Dijk, is verhuisd naar Veendam : Bocht Oosterdiep 43 c ,
9641 JH . tel. 0598 – 470 412. / 06 - 15 07 2998

Met ingang van februari 2019 is de heer Wiebe Dijk centraal contactpersoon om vervoer te regelen van en naar de ledenbijeenkomsten. U kunt hem bellen als u vervoer wilt.

Kosten: € 2.—heen en terug.

24 UUR SERVICE

Gas
Water
Sanitair
Ventilatie

E. Koster Installatietechniek

Centrale verwarming
Koeltechniek
Lood- en zinkwerk
Onderhoudsabonnementen

Transportweg 86
9645 KX Veendam
T. 0598-69 06 38

Lid van
UNETO VNI

VAKGARAGE VAN DAMME

VAKGARAGE VAN DAMME | K.J. de Vriezestraat 33 | 9648 HB Wildervank | T 0598-61 48 90 | info@vakgaragevandamme.nl | www.vakgaragevandamme.nl

**UW AUTO,
ONZE ZORG**

Al meer dan 50 jaar
uw adres voor:

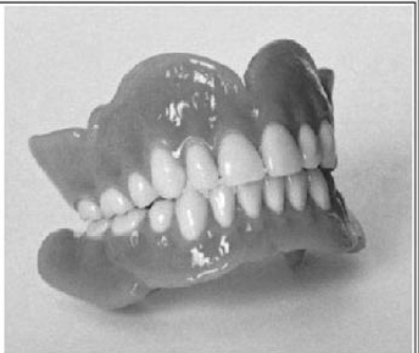
- APK
- Onderhoud
- Verkoop
(nieuw en gebruikt)

'Uw kunstgebit, onze zorg'

Reparaties klaar terwijl u wacht,
na telefonisch overleg. Ook voor
uw kunstgebit op implantaten.

Beekman Tandtechniek BV
Poststraat 15 • 9648 JL Wildervank
Tel.: 0598 - 631396

Familieberichten mei 2020

W. Hoogstraten-Lakerveld

Bocht Oosterdiep 52, 9641 JL –Veendam.

9641 PA- 11 mei : 85 jaar

S.T. Kuiper

Korte Leegte 7-10,

16 mei : 90 jaar.

B. van Huizen –Boiten,

Talmastraat 92, 9645 GH –Veendam

17 mei : 90 jaar

C. Rustebiel,

Kerkstraat 60a, 9641 AV- Veendam

20 mei : 90 jaar .

H.Leunk-Rouwenhorst,

R.H. van Deestweg 4-52, 9646 BZ- Veendam.

22 mei : 85 jaar

Fam. J. Dijkstra,

60e Laan 7, 9648 GI – Wildervank

4 mei : 55 jarig huwelijk

De jarigen : Van harte gefeliciteerd en een fijne verjaardag gewenst !

Fam. Dijkstra : Ook van harte met deze 55 jarige trouwdag !

Allen : een goede gezondheid, Gods zegen en verder een goede tijd gewenst.

Overleden op 3 maart 2020 : mevrouw A. Keller-Hessels, adres : Westerbouwte 4, 9649 KA te Muntendam. Zij werd 79 jaar. En op 9 april overleed de heer E.W. van der Werf , Borgerspark 2. Kamer 561 9642 LN te Veendam. Hij werd 89 jaar. Wij wensen de heer Keller en familie en ook familie Van der Werf veel sterkte en Gods nabijheid in deze droevige tijd.

Mevrouw Van der Zwaag verblijft nog steeds in: Maartenshof ,
Schaaksport 100, afd. 3 B – kamer 8,
9728 P G te Groningen.

*Bloemen en planten,
de grootste sfeermakers
in huis of kantoor*

haalt u natuurlijk bij

Gerards bloemenkas

Sportterreinstraat 78 • Telefoon 61 72 32

• *Lid Teleflora* •

Haarstudio Reflexion

**Brink 8 Veendam
Telefoon 0598-630484**

Knippen zonder afspraak,
andere behandelingen, zoals kleuren
en permanenten op afspraak.

**Ambachtelijk gebakken volgens traditioneel recept
zonder toevoeging van vet en suiker**

Wieringa's Knappertjes

BIJ KONINKLIJKE BESCHIKKING
HOFLEVERANCIER

Bijna té lekker voor een cracker!

Mevrouw Tine de Groot, medeoprichter van onze PCOB afdeling, (is verhuisd naar Winsum (Gr.) en opgenomen in het verpleeghuis. Haar adres is : Allershof woning F – Meeden 1 – 9951 HZ te Winsum (Gr.) Mevrouw Mezach –v.d.Meulen, Bocht Oosterdiep verblijft in de Veenkade. Zij zullen alle drie een kaartje, zeker in deze tijd, vast waarden.

Ledenvergaderingen in 2020:

Omdat het Chinees etentje op 16 april niet doorging vanwege de coronacrisis en een 15 tal mensen al betaald heeft is in overleg met de penningmeester besloten dit geld te bewaren, omdat we misschien later in het jaar toch nog een Chinees etentje organiseren. We komen er op terug.

14 mei: jaarlijks reisje.

Door de maatregelen rond de Coronacrisis gaat het reisje helaas niet door.

Zomervakantie: van juni tot en met augustus

Doedens Infra bv

www.doedensinfra.nl

Denkt u eraan om uw tuin, terras of oprit aan te pakken?

Neem gerust contact op voor advies of een vrijblijvende offerte!

06 54 75 84 02 | info@doedensinfra.nl

Uit het oorlogsdagboek van Jan de Groot, de vader van ons lid Jacob de Groot, Continentenlaan 106.- Veendam.

Inleiding : Jan de Groot, geboren 18 april 1903 aan de Ommelandewijk te Veendam. Groeide op als een leergierig en ondernemend persoon. Na de lagere en middelbare school volgde hij een opleiding voor commies. Wegens de grote werkloosheid werd er geloot. Het lot viel steeds weer op een ander. Hij werd ovenist in een steenfabriek maar ging wel door met studeren zoals engels, handelsavondschoon en economie. Hij was geen meeprater maar had een eigen visie op het wereldgebeuren. In de oorlog was hij werkzaam bij de ondergrondse, later bij de B.S. (Binnenlandse Strijdkrachten). Hij was een wijs maar gesloten man. Jan de Groot overleed op 15 juli 1984 te Stadskanaal.

Jacob de Groot schrijft in de inleiding over zijn vader o.a. het volgende : Mijn vader schreef dit dagboek in het diepste geheim in de oorlog in de nachtelijke uren. Zijn huisgenoten wisten niet waar hij mee bezig was. Zo noemde hij met opzet in zijn dagboek geen namen. Stel je voor dat de vijand zijn dagboek ontdekte. Het boekje heeft jaren in de kast gelegen. Doordat mijn vader zijn aantekeningen met een potlood schreef, was het moeilijk alles te ontcijferen na al die jaren. Maar na 2 jaar ontcijferen en studeren is het gelukt dit historisch document leesbaar te maken.

Uit de vele gegevens, feiten en jaartallen in dit uitgebreide maar zeer interessante dagboek , heb ik geprobeerd een samenvatting te maken.

Deel 1 1940-1942 : Uit het oorlogsdagboek van Jan de Groot (1903 – 1984)

Vanaf augustus 1939 tot de mobilisatie in ons land was het een spannende tijd. Eerst viel Duitsland Polen binnen, Denemarken en Noorwegen volgden. Duitsland beloofde Nederland niet binnen te vallen maar toen kwam als donderslag bij heldere hemel op 10 mei 1940 het bericht dat de Duitsers ook ons land binnen gevallen waren. Volgens de grenswachten kwam de inval als een lawine die alles meesleurt in zijn val. Het Nederlandse leger werd totaal overrompeld. Duitse parachutisten werden gedropt boven Rotterdam, Den Haag en Utrecht. Volgens ooggetuigen was de lucht wit van parachutespringers.

Hier in het noorden merkten wij van dit alles maar weinig. Toch was 10 mei 1940 een dag om nooit te vergeten. Die vrijdagmorgen 10 mei werden wij hier opgeschrikt door vreselijke ontploffingen. Totdat we hoorden dat onder alle bruggen dynamiet was geplaatst. De Duitsers rukten in het noorden snel op via Meeden – Muntendam naar Groningen verder richting Afsluitdijk. Hier werd de opmars tot staan gebracht omdat de verdediging daar wel op orde was. Hier sneuvelden veel Duitsers. De Afsluitdijk werd daarom ook wel de dodendijk genoemd.

Hoe ging het in andere delen van ons land ? Op meerdere plaatsen werd hevig gevochten. Zoals bij de overtocht bij de IJssel in Zutphen, en bij Rheden, Wageningen en de Grebbeberg. Aan beide kanten vielen veel doden. Maar tegen de Duitse overmacht was ons leger ondanks alle moed en heldendaden, niet opgewassen. En toen Rotterdam werd gebombardeerd met als gevolg vele doden en de binnenstad in puin geschoten en ook Utrecht dreigde gebombardeerd te worden moest Nederland zich na 4 dagen strijd wel overgeven. Tegen deze overmacht was ons land niet bestand. Opperbevelhebber generaal Winkelman moest een moeilijke beslissing nemen. Op 14 mei 1940 om 22.30 uur kondigde hij de volgende proclamatie (ingekort : .....) af :

“Ik opperbevelhebber van Land- en Zeemacht, moet medelen dat het uiterste is bereikt. De soldaten hebben gestreden met heldenmoed, maar de strijd is te ongelijk. Tegen de door de vijand gebruikte moderne wapens staat menselijke moed machteloos. Reeds duizenden zijn gevallen, onze luchtmacht is gebroken na hevige gevechten, het afweergeschut zeer beperkt door de geweldige verliezen ..... En doordat wij verstoken zijn van hulp van elders , zijn wij op eigen kracht aangewezen , zodat ik genoodzaakt ben de strijd te staken. ....enz. enz. “

Deze proclamatie was tot de hele Nederlandse bevolking gericht, behalve Zeeland. Hier werd nog doorgevochten omdat alle verbindingen met Holland waren afgesloten. Na de proclamatie volgde het Wilhelmus. Een ontroerend moment. Veel mensen huilden/ weenden omdat dit de laatste keer was dat ons volkslied in vrijheid klonk. In 4 dagen tijd was ons land door de Duitsers veroverd. Wie had dat ooit kunnen denken. Maar men had zich daarin te schikken.

De soldaten die het overleefd hadden werden gedemobiliseerd en mochten met groot verlof naar huis tot vreugde van het thuisfront. In andere gezinnen was er verdriet omdat hun vader of zoon niet waren teruggekeerd uit de strijd. Alles veranderde langzaam aan : distributie van goederen, kleding, schoenen en levensmiddelen. Auto's en schepen werden gevorderd.

Dr. Seyss Inquart, de Rijkskanselier , stelde alles onder Duits toezicht. Zo kon de stro-karton industrie niet doorwerken omdat de uitvoer van karton naar Engeland bijvoorbeeld werd stopgezet. Intussen ging de oorlog verder. Ook België moest capituleren. En Frankrijk sloot op 22 juni 1940 een wapenstilstand met Duitsland. Zo was Duitsland in het bezit gekomen van alle havensteden van de Russische grens in het Noorden tot aan de Spaanse grens. Intussen veroverde Rusland meerdere Baltsiche landen zoals : Estland, Letland, Litouwen. Maar ook Hongarije werd bezet door Russische troepen. Italië verklaarde de oorlog aan o.a. Albanië en Griekenland. Langzamerhand werd het een oorlog over meerdere werelddelen. De 2e Wereldoorlog.

Iedereen voelde steeds meer de druk van de bezetting en dan vooral de joden. In februari 1941 worden in Amsterdam 400 joden gevangen genomen. Steeds meer levens- en andere middelen raken op de bon. 10 -15 mei 1941 : de Duitsers verbieden om gevallenen van 1 jaar geleden te herdenken. Reden : we zijn nu allemaal Duitsers. Maar dat laten de Nederlanders niet over zich heen komen. Langzaam aan begint het ondergronds verzet op gang te komen. Ook in Amerika begint langzaam aan het verzet tegen Hitler vorm te krijgen. President Roosevelt verklaart Duitsland de oorlog. Engeland was toen al in oorlog met de Duitse bezetter. Intussen worden in ons land alle politieke partijen en later ook de vakbonden FNV en CNV en de kranten, o.a. dagblad Trouw, verboden. Nood leert bidden. De kerken schrijven bidstonden uit. Mensen stellen zich de vraag : Is dit de straf van God op onze zonden (*Vergelijk dit met de reactie van de kerken in 2020 op de Corona-crisis*).

Uitvoerig beschrijft De Groot wat er hier in het noorden gebeurt. Ik noem enkele feiten :

26 sept. 1941 : bombardement op de stad Groningen met 9 doden als gevolg.

1 oktober 1941 : Engels vliegtuig stort neer en neemt in zijn val de kerktoeren van Blijham mee. De 5 inzittenden komen om.

Januari 1942 : Bommen gevallen bij het Westerdiep en de Lange Leegte. Gelukkig geen doden, wel veel materiele schade.

Vanaf 2 maart 1942 worden alle scholen gesloten. De reden is onbekend.

Op 19 augustus worden alle joden uit Veendam-Wildervank-Pekela's en Winschoten opgepakt en naar Westerbork gebracht en later getransporteerd naar Polen. Uit Veendam : 15 joden en uit Wildervank : 80 joden.

In de nacht van 27 op 28 juni 1942 viel een brandbom door het dak en een stoel door de vloer van de Gereformeerde kerk in Wildervank. Gelukkig ontstond er geen brand.

22 juli 1942 : 190 rijwielen met goede banden worden door de bezetter gevorderd in Veendam.

Ook worden zo nu en dan gijzelaars, vaak bekende personen, opgepakt en gevangen gezet. Bij aanslagen op de Duitse bezetting worden onschuldige gijzelaars als vergelding geexecuteerd. Zo worden bij een aanslag op een Duitse trein in de buurt van Rotterdam 5 gijzelaars als vergelding doodgeschoten.

27 november 1942 : 200 mensen uit het westen, vooral vrouwen, kinderen en ouderen worden bij gezinnen in Veendam onder gebracht. Reden : de Duitsers willen de kuststrook vrij maken van bewoning vanwege de verdediging van de kuststrook. Daarom moeten de bewoners weg en hun huizen worden afgebroken.

6 december 1942 : Tenge

volge van een bombardement op de Philips fabrieken in Eindhoven met 15.000 man personeel, vallen er 100 doden.

In december 1942 worden de Theologische Hogeschool in Kampen en de Vrije Universiteit in Amsterdam door de bezetter gesloten. Ir. Mussert wordt door Hitler tot leider van ons land aangesteld. Tussen 23 december 1942 en 3 januari 1943 hebben we gedwongen kerstvakantie. Alles is dicht/

gesloten, behalve de nutsvoorzieningen en het transport.

Van: Oud-telefoniste Jantje Oorburg. (zus van ons lid: Titia Oorburg)

Bevrijdingsdag vrijdag 13 april 1945 op het PTT kantoor in Veendam.

Op vrijdag 13 april 1945 begon mijn dienst om 9 uur en ik zou om 13 uur worden afgelost. Om ongeveer 12.50 uur ging de sirene van het luchtalarm. We wisten dat de bevrijders al dichtbij waren en meteen na de sirene verliet iedereen – alsof het afgesproken was – zijn /haar telefoonpost en maakte dat ie thuis kwam. Niet alleen de telefonistes, ook kantoor- en technisch personeel waren in een mum van tijd vertrokken.

Helaas durfde ik niet naar huis te gaan want ik moest langs het Beneden –Oosterdiep, de weg waarlangs veel mensen liepen richting Meeden, waarschijnlijk verder naar Winschoten en Nieuweschans. Er waren Duitse militairen en vluchtelingen of gevangenen, ik weet dit niet meer maar in mijn gedachten zie ik ze nog voorbij sjokken. Even later kwam er nog een telefoon-monteur (Appie Joosten) naar de telefoonzaal die om dezelfde reden niet naar huis kon, want hij woonde in Winschoten. Als derde kwam mijn zuster Martje naar de telefoonzaal op de 1e verdieping. Zij werkte op de Rotterdamse Bank bij de Veenlustbrug.

Maar wat nu ? Vanuit de ramen boven keken we naar de Stationsbrug waar Duitse soldaten zich verschansten om de bevrijders op een “warm onthaal” te trakteren.

Ten einde raad heb ik het hoofd van de Luchtbescherming, ir. R. van Linge, gebeld en hem de situatie uitgelegd. Nooit zal ik zijn stem vergeten die enkel tegen mij zei : “Veendam rekent op u juffrouw ! “ Deze ernstige woorden moedigden mij aan om op mijn post te blijven. Hoewel nog aarzelend, antwoordde ik hem : “Ik kan u niets beloven, maar ik zal mijn best doen zolang het kan”

Toen kwam dan toch het “nuchtere Groninger zijn” om de hoek kijken want ik vroeg hem of hij voor wat eten kon zorgen omdat we niets bij ons hadden en evenmin wisten hoe lang deze toestand zou duren. Binnen een paar minuten werd er een emmertje stampot gebracht : aardappels met

capucijners of iets dergelijks, waarvan we alleen de rookworst die er bovenop lag, hebben opgegeten.

Er viel verder weinig te beleven. Druk met telefoonbediening was het ook niet. Tot ongeveer 2 uur in de middag de kantoorhouder van Boven-Wildervank belde en zei :

“Hier is iemand die u graag wil spreken” en meteen kwam er een * stem die in het Engels vroeg hoe de situatie in Veendam was en of er nog Duitse soldaten waren

In mijn beste school- Engels heb ik geprobeerd hem te woord te staan met als laatste woorden : “PLEASE come quick”. (* dit zal waarschijnlijk de Poolse ritmeester **JAN SALWA** , commandant van het 2e tankeskadron van 10 PULKSTRZELCOW KONNYCH geweest zijn).

Na dit voorval kwam er wat meer leven op straat. De bij de brug opgestelde Duitse soldaten trokken zich terug in de richting Meeden.

Af en toe belde een abonnee vanuit Wildervank met de simpele mededeling: “Juffrouw, ze zijn er “wat ik bijzonder waardeerde, want zo wisten we hoe ver de bevrijders waren.

Om ongeveer 6 uur in de middag ging de sirene opnieuw. (einde luchtalarm) en was Veendam BEVRIJD ! De een na de ander kwam het kantoor weer binnen. Onze chef was een van de eersten en zij zei tegen mij : “Zit jij hier nog ? “ Waarop ik antwoordde : “Zoals u ziet, wilt u er rekening mee houden dat ik morgen een vrije dag heb!” Dit durfde zij niet te weigeren en opgelucht om de goede afloop van alles ben ik met mijn zus naar huis op het Beneden Dwarsdiep 8 gegaan.

Gedicht over de coronacrisis (bijdrage van Sjoukje Smid)

Als een oude trein
Die veel te hard is gaan rijden
Komen we piepend en krakend
Langzaam tot stilstand.

Onzekerheid treft ons
In de economie, in de gezondheid
De wereld is ziek
En daarmee ons land.

De mens regelt en organiseert
Probeert zelfs het ritme van de tijd
Te controleren maar een virus leert
We zijn zo gestrand.

Misschien kunnen we deze weken
Nog vaker op Jezus zien
Meer stille tijd en omzien naar elkaar
Wetend onze tijden zijn in Gods hand.

Johannus Kruit

Natuursteen steller

*Voor al uw renovatie en nieuwe grafwerken, vloeren,
keukenbladen, dorpels en vensterbanken.*

Veenhofsweg 37c

9661 TE Alteveer (GN)

T. 0599 331030

M. 06 5519 4169

E. johannuskruit@kpnmail.nl

www.jkruitnatuursteen.nl

Maar de lente wist het niet.....

Het was begin 2020

De mensen hadden een lange donkere winter achter de rug.

Februari was een hele onrustige maand geweest met veel stormen en veel regen.

De natuur was onrustig , alsof ze de mensen iets wilde vertellen, alsof ze de mensen ergens voor wilde waarschuwen.... En toen werd het Maart...

Het was Maart 2020...

De straten waren leeg, de meeste winkels waren gesloten, de meeste auto's stonden langs de kant van de weg, de mensen kwamen bijna niet meer buiten en dat over de hele wereld, landen gingen op slot, de mensen konden niet geloven dat dit gebeurde, het was zo surrealistisch...Iedereen wist wat er aan de hand was.

Maar de lente wist het niet

En de bloemen bleven bloeien

En de zon scheen... De eerste mooie lentedag sinds lange tijd brak aan

En de zwaluwen kwamen terug

En de lucht werd roze en blauw

Het werd later donker en 's ochtends kwam het licht vroeg door de ramen

Het was Maart 2020

De jongeren studeerden online, vanuit huis

Kinderen speelden onvermijdelijk vooral in huis

Pubers verveelden zich, ouders wisten niet wat te doen

Mensen kwamen alleen even buiten om boodschappen te doen of om de hond uit te laten

Bijna alles was gesloten... Zelfs de kantoren, hotels, restaurants en bars

Het leger begon uitgangen en grenzen te bewaken

Mensen moesten vanuit huis gaan werken

Ondernemers kwamen in de problemen

De meeste kinderen konden niet meer naar school

Er was ineens niet genoeg ruimte voor iedereen in ziekenhuizen, operaties en onderzoeken werden uitgesteld... Iedereen wist het

Maar de lente wist het niet en het ontsproot
Ze draaide onverstoort haar jaarlijkse programma af
Ze schonk ons haar mooiste bloemen en haar heerlijkste geuren
Het was maart 2020

Iedereen zat thuis in quarantaine om gezondheidsredenen of preventief
Sommige mensen mochten niet meer naar hun werk, anderen moesten
Elkaar omhelzen, kussen of een hand geven was ineens een bedreiging
Iedereen moest flinke afstand tot elkaar bewaren, dat was afschuwelijk
In de supermarkt waren allerlei schappen leeg
Allerlei leuke dingen gingen niet meer door, daar werd een streep door
gezet
en niemand wist wanneer dat weer kon
Mensen werden beperkt in hun vrijheid terwijl er vrede was
Over de hele wereld werden veel mensen ziek en het was besmettelijk...
Er was isolatie, ziekte en paniek... Toen werd de angst pas echt!!!

En de dagen zagen er allemaal hetzelfde uit...
En de weken duurde ineens veel langer...
En iedereen hoopte dat er niet nog meer strenge maatregelen zouden vol-
gen...
De mensen zaten vast in een film en hoopten dagelijks op de held...
De wereld was vertraagd terwijl het geen vakantie was,
niemand had dit verwacht... Iedereen wist wat er gebeurde

Maar de lente wist het niet en de rozen bleven bloeien
De Magnolia stond in de knop
De vogeltjes begonnen aan hun nestjes

En toen...
Het plezier van koken en samen eten werd herontdekt
Iedereen gaf elkaar tips over leuke dingen die je met je kinderen kon doen
Er was weer tijd om te schrijven en te lezen, mensen lieten hun fantasie de
vrije loop en verveling ontsproot in creativiteit
Sommigen leerden een nieuwe taal
Sommigen ontdekten kunst
Sommigen ontdekten dat ze niet echt leefden en vonden de weg naar zich-
zelf terug

Anderen stopten met onwetend onderhandelen

Iedereen had van de één op de andere dag veel meer tijd voor het gezin
Eentje sloot het kantoor en opende een herberg met slechts vier mensen
Anderen boden aan voor kwetsbare mensen boodschappen te doen of te koken

Iedereen wist ineens wat een “ vitaal beroep” was, deze mensen werden helden, ze werden meer gewaardeerd dan ooit

Anderen gingen op afstand muziek met elkaar maken of zingen om op deze manier samen te zijn

Mensen kregen oog voor eenzaamheid en verzonnen dingen om er iets aan te doen

Mensen herstelden van hun stressvolle leven

Mensen die elkaar niet kenden begonnen spontaan een praatje met elkaar
Sommigen maakten vliegers van papier met hun telefoonnummer erop zodat

eenzame mensen ze konden bellen

De overheid gaat bedrijven bedrijven en zelfstandigen helpen zodat ze niet failliet zullen gaan of mensen zullen moeten ontslaan

Gepensioneerde zorgpersoneel bood zichzelf aan om te helpen in de Zorg
Uit alle hoeken kwamen vrijwilligers, iedereen wilde iets doen

Om 20.00 uur ‘s avonds gingen mensen uit allerlei landen klappen voor alle artsen, verpleegkundigen en zorgpersoneel die keihard aan het werk waren om in de zorg alles draaiende te houden

Het was het jaar waarin men het belang erkende van gezondheid en verbinding

van saamhorigheid, sociale contacten en misschien ook van zijn roeping, dit deed iets met het collectieve bewustzijn, dit deed iets met alle mensen...

En de economie ging bijna kopje onder, maar stopte niet, het vond zichzelf opnieuw uit

Het was een jaar waarin de wereld leek te stoppen, het jaar waarin we met elkaar in de geschiedenisboeken zouden komen...

Dat wisten we allemaal

En de lente wist het niet.

En de bloemen bleven bloeien en de bomen liepen uit

En het werd steeds warmer

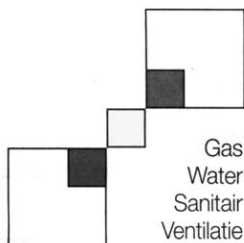
En er waren veel meer vogels

En toen kwam de dag van bevrijding...
De mensen keken tv en de premier vertelde iedereen dat de noodsituatie
voorbij was
En dat het virus had verloren!
Dat iedereen SAMEN had gewonnen!!,
En toen ging iedereen de straat op....
Met tranen in de ogen....
Zonder maskers en handschoenen...
De buurman werd geknuffeld, alsof hij een broer was
En de wereld was mooier en liefdevoller geworden
En de mensen waren humaner geworden
En ze hadden weer waarden en normen
De harten van mensen waren weer open en dat had positieve gevolgen
Doordat alles stil had gestaan kon de aarde weer ademen, ook zij was gene-
zen van wat de mensen haar veel eerder hadden aangedaan

En toen kwam de zomer....
Omdat de lente het niet wist
En hij was er nog steeds
Ondanks alles
Ondanks het virus
Ondanks de angst
Ondanks de dood

Omdat de lente het niet wist
Leerde iedereen
De kracht van het leven...=

24 UUR SERVICE

Gas
Water
Sanitair
Ventilatie

E. Koster Installatietechniek

Centrale verwarming
Koeltechniek
Lood- en zinkwerk
Onderhoudsabonnementen

Transportweg 86
9645 KX Veendam
T. 0598-69 06 38

Lid van
UNETO VNI

haarstudio **Nauta**

voor hem, haar & the kids

Haarwerkspecialist (pruiken)

Dermaconsulent (haar en hoofdhuidproblemen)

Bent U moeilijk te been? Voor ons geen probleem
wij hebben een **gratis** haal en breng service.
Kunt u helemaal niet komen dan helpen wij U graag
aan huis.

Zonder extra kosten hiervoor te berekenen

Onze kapsalon is voor u open op

Dinsdag	09:00-17:30 18:30-21:00
Woensdag	09:00-17:30
Donderdag	09:00-17:30 18:30-21:00
Vrijdag	09:00-17:30
Zaterdag	08:30-13:00

Molenstreek 7 9641 HA Veendam Tel. 0598 617042

Wij werken met en zonder afspraak

HUIZINGA
BOEKEN & KADO'S

**Het adres voor christelijke
boeken en kado's.**

**Kom gezellig langs in onze winkel
Kerkstraat 30 Veendam**

**Of bekijk ons assortiment op
www.huizingaveendam.nl**

 0598-690340

 info@huizingaveendam.nl

**Droomt u van een nieuwe
badkamer of keuken?
Ziet u op tegen een klus in
huis?**

Dirk Smid is van alle markten thuis!

keukens / badkamers / dakwerken /
schoorsteenreparaties / ramen en
kozijnen / vloeren / en veel meer...

Kerkstraat 6, 9636 AC Zuidbroek
Telefoon: 0598-627033 / 06-30910842
E-mail: bouwservicesmid@gmail.com
Internet: www.bouwservicesmid.nl

PCOB, Gemeenschappelijk actief

De PCOB is van en voor senioren die vanuit het protestants-christelijke gedachtegoed opkomen voor de positie van ouderen in de maatschappij. Als één van de grotere maatschappelijke organisaties is de PCOB op zowel landelijk, provinciaal als lokaal niveau actief. Niet alleen via de landelijke organisatie, maar juist ook via de gewesten en de honderden afdelingen zijn wij een belangrijke gespreks-partner voor diverse instanties, overheden, overlegorganen en politieke partijen. De seniorenorganisatie is vooral actief op het terrein van gezondheid, wonen, welzijn, financiën, identiteit en vervoer.

AGENDA

16 september: Mevrouw Medema uit Groningen met het onderwerp: Traumahelikopter

22 oktober 2020: (niet 15 oktober) met de KBO. Lezing van en over de Wilde Ganzen.

19 november: Ds. H. van der Zwaag-Visscher, PKN predikant in Veendam. Onderwerp volgt.

10 december : Kerstfeest met aansluitend een broodmaaltijd.